

Až bude všechno nové

Texty na tento týden: Zj 20,1–9; 21,1–5

Základní verš

„...a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“ (Zj 21,4)

Hlavní myšlenka

Co je to „tisíciletí“? Kdy nastane? Čím skončí?

Thomas More, anglický spisovatel, dal obsah slovu „utopie“. Popsal jím neskutečný ostrov se zdánlivě dokonalým společenským a právním systémem. Od té doby se toto slovo často používá v poněkud hanlivém významu – tedy že není možné vytvořit dokonalou společnost. Vzpomeňme si, kolikrát se už v dějinách snažili lidé vytvořit různé „utopie“, ráje na zemi. A vždy to skončilo velmi nešťastně.

Bible však přináší skutečnou utopii. V jistém smyslu je to Boží cíl, který chce realizovat s lidmi od pádu do hříchu v zahradě Eden. Bůh chce přivést lidstvo zpět do stavu, v jakém se nacházelo na počátku.

V nebeské svatyni Kristus završuje své dílo spasení lidstva. Až bude dokončeno, přijde na zem podruhé. Zjeví se v nepředstavitelné slávě, vzkřísí zachráněné pro věčnost a promění živé. Všichni spolu budou vládnout v nebi s Ježíšem tisíc let.

Toto období nazýváme „milénium“ (tisíciletí). Začátek tisíciletí představuje začátek jedné „utopie“, dokonalé společnosti, která bude navazovat na Eden před pádem do hříchu.

Události, kterými začne tisíciletí

¹Tu jsem viděl, jak z nebe sestupuje anděl, který má v ruce klíč od propasti a veliký řetěz. ²Zmocnil se draka, toho dávného hada, toho ďábla a satana, ³na tisíc let jej spoutal, uvrhl do propasti, uzamkl ji a zapečetil, aby již nemohl klamat národy, dokud se nedovrší těch tisíc let. Potom musí být ještě na krátký čas propuštěn. (Zj 20, 1–3)

Osobní studium

Pokud je tisíciletí začátkem Boží „utopie“ pro jeho lid, je přirozené, že chceme vědět, kdy začne a jak bude probíhat. Tisíciletí (milénium) se jako pojem objevuje ve Zj 20. Ve verších 2–7 se vyskytuje šestkrát. Abychom zjistili, kdy se milénium má odehrávat, musíme zařadit Zj 20 do celkového sledu událostí v knize Zjevení. I když v této knize události většinou nejsou řazeny chronologicky, v tomto případě není složité určit, kdy milénium začíná.

Porovnej texty ve Zj 20 a 1Te 4,16–18. Zmínky o vzkříšení v obou těchto textech nám pomáhají určit, kdy milénium začíná. Kniha Zjevení předpokládá, že bezprostředně před druhým příchodem Ježíše Krista tři mocnosti (drak, šelma a falešný prorok) shromáždí národy, aby se postavily proti Kristovu dílu a jeho lidu (Zj 16,13). V čase Kristova příchodu (Zj 19,11) se tedy tyto národy shromáždí do boje proti Kristu. Šelma a falešný prorok budou zničeni (Zj 19,19,20). Zj 20 se zabývá údělem třetí mocnosti – draka. Jakmile budou mrtví v Kristu vzkříšeni – Bible mluví o tzv. prvním vzkříšení (Zj 20,5) – drak (satan) bude zajat a hosen do propasti na tisíc let (Zj 20,1–3).

Některé momenty z těchto událostí popisují i texty v 1Te 4,16–18 a 2Te 1,7–9. Pomáhají nám v chápání toho, co se stane, dříve než započne tisíciletí.

Začátek tisíciletí se překrývá s druhým příchodem Krista. Mrtví v Kristu budou vzkříšeni, přidají se k věrným, kteří žijí, a spolu budou vzati do nebe. Bezbožní, kteří žijí v čase Ježíšova příchodu, budou usmrceni „jasem jeho příchodu“ (2Te 2,8; B21). Zničená zem se stane vězením pro satana, který bude „spoután“ okolnostmi na tisíc let. Satan bude uvězněn, aby „již nemohl klamat národy“ (Zj 20,3). Někteří vykladači vidí symbolické spojení mezi „vyhnáním“ kozla na poušť v Den smíření (Lv 16,22) a okolnostmi, v jakých se bude nacházet satan v čase tisíciletí.

Aplikace

Tyto popsané události zjevují nadpřirozené dění, které ukazuje na Boží velikost a moc – v protikladu k lidské slabosti a bezmocnosti. Co můžeš dělat, abys na tento kontrast nezapomněl? Proč je to dobrý lék na pýchu a egoismus?

Události během tisíciletí

⁴Viděl jsem trůny a na nich usedli ti, jimž byl svěřen soud. Spatřil jsem také ty, kdo byli státi pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, protože nepoklekli před dravou šelmou ani jejím obrazem a nepřijali její znamení na čelo ani na ruku. Nyní povstali k životu a ujali se vlády s Kristem na tisíc let.
⁵**Ostatní mrtví však nepovstanou k životu, dokud se těch tisíc let nedovrší. ⁶To je první vzkříšení. Blahoslavený a svatý, kdo má podíl na prvním vzkříšení! Nad těmi druhá smrt nemá moci, nýbrž Bůh a Kristus je učiní svými kněžími a budou s ním kralovat po tisíc let. (Zj 20,4–6)**

Osobní studium

Co se podle textu ve Zj 20,4–6 děje v průběhu tisíciletí v nebi? Co je důkazem toho, že je to opravdu v nebi (tedy alespoň v případě spasených)?

Ve verši 4 je zmíněna skupina lidí, kteří „byli státi pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, protože nepoklekli před dravou šelmou ani jejím obrazem a nepřijali její znamení na čelo ani na ruku.“ Jako adventisté věříme, že Bible nezná existenci oddělených, nesmrtelných a vědomých duší. Jsou to tedy ti, kteří zažili pronásledování (jak je popsáno v Zj 12,7–13.18). Při druhém příchodu Ježíše Krista (kdy nastane vzkříšení věrných) bude těmto pronásledovaným lidem vrácen život a poté budou vládnout s Kristem v nebi (porovnej s 1Te 4,15–17).

Zj 20,4 však obrací naši pozornost na další událost tisíciletí. Text říká, že vykoupení dostali moc soudit. Vzhledem k tomu, že během tisíciletí budou věrní vládnout s Kristem a bezbožní budou usmrceni jasem Kristova příchodu, jaký má tento soud smysl?

Jedna ze třech věcí, na které jsme se soustředili v minulé lekci (v části na pondělí), byl soud spojený s Kristovou službou v nebeské svatyni před druhým příchodem. Tento soud je odlišný od soudu ve Zj 20,4, který je vlastně naplněním Kristova zaslíbení v Mt 19,28 a jež koresponduje s Pavlovým výrokem, že svatí budou soudit svět (1K 6,2.3).

Soud je v Bibli představen v mnoha různých souvislostech a z různých pohledů. Konečný soud má tři fáze. První souvisí s Kristovou kněžskou službou v nebeské svatyni. Nazýváme ji jako předadventní či vyšetřující fáze konečného soudu. Druhá fáze je „přezkumná“. Na ni se vztahují texty Zj 20,4 a 1K 6,2.3. V této fázi budou mít vykoupení příležitost „přezkoumat“ Boží soud nad vzbouřenci. Třetí fáze konečného soudu je „výkonná“, která bude součástí událostí, jež se budou odehrávat na konci tisíciletí.

Aplikace

Přečti si 1K 4,5. Jakou nadějí text přináší v souvislosti s našimi nezodpovězenými otázkami?

Události na konci tisíciletí

⁷Až se dovrší tisíc let, bude satan propuštěn ze svého žaláře ⁸a vyjde, aby oklamal národy ve všech čtyřech úhlech světa, Góga i Magóga. Shromáždí je k boji a bude jich jako písku v moři. ⁹Viděl jsem, jak vystoupili po celé šíři země a obklíčili tábor svatých a město, které miluje Bůh. Ale sestoupil oheň z nebe a pohltil je. (Zj 20,7–9)

Osobní studium

Na konci tisíciletí se mění okolnosti, které satana držely v zajetí. Satan je „uvolněn“ z vězení. Tato událost je spojena se vzkříšením ostatních mrtvých, kteří „nepovstanou k životu, dokud se těch tisíc let nedovrší“ (Zj 20,5). Výrazy „Góg“ a „Magóg“ jsou tu použity obrazně (jako např. v Ez 38,2). Představují lidi, které se satanovi podařilo svést – tedy bezbožné z celých dějin světa. Je to velké množství lidí, do čela se postaví satan, spolu pak vytáhnou zničit Boží město. Zj 20,9 naznačuje, že toto město, nový Jeruzalém (detailní popis je ve Zj 21), v této chvíli sestoupí z nebe na zem (podle všeho i s Kristem). Satan a jeho zástupy proti němu zaútočí.

Jak už bylo zmíněno, události v knize Zjevení nenásledují chronologicky. Ve Zj 20,11–15 jsou popsány některé detaily z průběhu soudu. Podle tohoto textu bude vykonán konečný trest až poté, co budou vykoupení mít možnost soudit (Zj 20,4).

„V průběhu tisíciletí se vykoupení zúčastní soudu, který odhalí, proč někteří lidé nedostali věčný život, stejně jako důvody zatracení padlých andělů. V souvislosti s vesmírným dosahem problému hříchu je takový soud nutný. Vzpoua a hřích byly předmětem zájmu a znepokojení ostatních světů (Jb 1; 2; Ef 3,10). Toto období musí být ukončeno tak, aby srdce a mysl všech bytostí v celém vesmíru byly srozuměny s tímto řešením a výsledkem, zejména co se týká Božího charakteru. Je velmi důležité, aby vykoupení ze země pochopili Boží zacházení s těmi, kteří křičeli ke skalám, aby na ně padly a ukryly je, před tváří toho, který sedí na trůnu“ (Zj 6,16). Musí být přesvědčeni o tom, že Boží rozhodnutí o údělu zatracených jsou spravedlivá.“ (Handbook of Seventh-day Adventist Theology, 932)

Aplikace

Co vypovídá o Božím charakteru, že můžeme mít účast na soudu? Jak to zapadá do celkového chápání velkého sporu?

Nová zem

¹A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. ²A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. ³A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, přibyték Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, ⁴a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“ ⁵Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, všechno tvořím nové.“ A řekl: „Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá.“ (Zj 21,1–5)

Osobní studium

Vidění ve Zj 20 končí zničením satana a jeho následovníků. Ve Zj 21 Jan vidí nové nebe a novou zemi. Text ve Zj 21,1–5 obsahuje zaslíbení, že Bůh stvoří vše nové. Výraz „nové“ ve Zj 21,1 zdůrazňuje spíše novou kvalitu nebo formu než novou událost v čase. V určitém smyslu toto zaslíbení zrcadlí zprávu o stvoření v Gn 1.2. Boží záměr se stvořením v knize Genesis nebyl realizován. Proto se s nadějí chápeme zaslíbení o nové zemi. Až bude Bůh nově tvořit, vysvobodí vesmír i zemi ze současného stavu nedokonalosti a vše bude znovu v souladu s Božím záměrem. I když nové stvoření bude odlišné od původního, bude mezi nimi určitá kontinuita. Podobně jako stará, tak i nová zem budou reálnými místy, na nichž budou žít reálné fyzické bytosti. Nová zem bude podle apoštola Petra zemí očištěnou ohněm (2Pt 3,10–13).

Ve Zj 21,11–22.25 je vyličen nový Jeruzalém. Přestože je jeho popis spíše symbolický, je důležité si uvědomit, že je řeč o skutečném místě. Písmo zde opět odhaluje, že učení o hříšné hmotné existenci a dobrém duchovním bytí je jen pohanským bludem. I když slovy nedokážeme vyjádřit krásu nové země (dokonce ani inspirovanými), přesto nám pomáhají uvědomit si, že nás čeká reálné dědictví. Je důležité, abychom měli stále na paměti, že tento svět se všemi svými nedokonalostmi a problémy není tím, čím měl být. Hřích způsobil odklon od původního záměru. Kristus přišel napravit to, co se pokazilo. Obraz, který je popsán ve Zjevení – bez ohledu na to, že si ho nedokážeme představit ani ho pochopit (protože známe jen padlý svět) – představuje věčnou realitu, která nás čeká. V porovnání s těmi, kteří věří, že smrtí vše končí, máme úžasnou naději.

Život na nové zemi

A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi...“ (Zj 21,3)

Osobní studium

Pravděpodobně žádné jiné vidění v Bibli nezpůsobuje takový úžas jako to, jež Jan zaznamenal ve Zj 21,3. Nová zem bude nejen domovem lidí, ale též Boha. Přítomnost svatého transcendentního Stvořitele vesmíru bude ozdobou společenství vykoupených. Bůh se samozřejmě vždy bude lišit od svého stvoření, ale na nové zemi už nebude ono rozdělení mezi Bohem a lidmi, které způsobil hřích.

Bude obnoveno pravé společenství – jednak mezi Bohem a lidmi, mezi lidmi navzájem, mezi lidmi a přírodou, ale také v přírodě samotné. Jan píše, že tam nebude „nic prokletého“ (Zj 22,3; viz také Gn 2,17).

Obnova dokonalého společenství a konec nemoci celého vesmíru znamená, že všechno zlo – rozklad, choroby, smrt i trápení – se stane minulostí (Ř 8,21; Zj 21,4).

Aplikace

Boží přítomnost na nové zemi bude mít nesmírný dopad na život, který na ní bude. Bůh, který vše stvořil, za nás nejen zemřel, aby nás zachránil, ale bude s námi obývat novou zem navěky. S ohledem na hranice našeho hříšného myšlení se musíme nyní v našem racionálním přemýšlení zastavit, padnout na kolena a uctívat a chválit Toho, jenž nás nejen stvořil, ale i vykoupil a jenž nám zaslubuje, že s námi bude navěky.

Podněty k zamyšlení

„Když v obrazné starozákonní službě velekněz dokončil smíření pro Izrael, vystoupil ze svatyně a požehnal shromážděným věřícím. Podobně se po dokončení svého prostřednického díla objeví Kristus, ne už kvůli hříchu, ale ke spáse' (Žd 9,28), aby jako požehnání dal věčný život svému lidu, který ho očekával. Tak jako kněz očistil svatyni od hříchů a vložil je na hlavu kozla určeného k vyhnání, tak Kristus vložil všechny vyznané hříchy na satana, původce a podněcovatele hříchu. A tak jako kozel, nesoucí hříchy Izraele, byl zahánán, na poušť' (Lv 16,22), tak i satan ponese vinu za všechny hříchy, k nimž svedl Boží lid. Po tisíc let bude uvězněn na zemi, která bude v té době pustá a neobydlená. Nakonec podstoupí plný trest za hříchy v ohni, který zničí také všechny bezbožné. Konečným odstraněním hříchu a osvobozením všech, kdo dobrovolně odmítli zlo, se dovrší velký plán záchrany člověka.“ (VDV 317.318; GC 485.486)

„Někteří lidé z obavy, aby si život vykopených příliš nezhmotnili, všechny biblické zprávy o budoucím domově zduchovňují. Ježíš Kristus však své učedníky ujistil o tom, že jim připraví příbytky v Otcově domě. Lidé, kteří přijímají učení Božího slova, mají určité informace o nebeských příbytcích. A přece, co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují' (1K 2,9). Slovy nelze popsat odměnu, která čeká spravedlivé. Pochopí ji jen lidé, kteří ji zakusí. Rozum smrtelného člověka nemůže pochopit slávu Božího ráje.“ (VDV 433; GC 674.375)

Otázky k rozhovoru

- 1. Mezi křesťany existují tři základní pochopení tisíciletí (v různých obměnách): (1) symbolické období mezi prvním a druhým příchodem Ježíše Krista, (2) dlouhé období pokoje a spravedlnosti na zemi před Kristovým příchodem způsobené zčásti kázáním evangelia a sociálními reformami, (3) období tisíce roků, které nastane po Kristově návratu, až budou vykopení v nebi. Jako adventisté sedmého dne zastáváme třetí stanovisko. V čem jsou ostatní chápání tisíciletí problematická?*
- 2. Přečtěte si Zj 21,27. Jak rozumíte tomu, že některým nebude umožněn vstup do nového Jeruzaléma? Budou tam nějaké podmínky? Proč?*
- 3. Uvažujte o lidských snahách po vytvoření různých „utopií“. Napadají vás nějaké příklady? Jak tyto pokusy skončily? Proč nám tyto neúspěšné pokusy ukazují na naši úplnou závislost na Božím nadpřirozeném zásahu do našeho světa?*